

Nykytaideviikot valtasivat Galleria Kellokkaan

Yksi vieraista on varastaa huomion. Ars Nartae -näyttelyn avajaiset ovat jo hyvässä vauhdissa, kun samojedinkoira Kolja saapuu paikalle. Ystävällisesti se tervehtii niin tutut kuin tuntemattomat ja lähtee sitten tutustumaan teoksiin. Kun näyttelyn kuraattori Eveliina Mänty-Ollanen pyytää koiraa poseeraamaan kameralle, se istuutuu kiltisti kuvattavaksi. Tämä koira ei ole ensimmäistä kertaa taidenäyttelyssä.

Nykytaidenäyttely Ars Nartae järjestetään nyt toista kertaa Galleria Kellokkaassa Äkäslompolossa. Laaja näyttely on Lapin taiteilijaseuran sekä Kulttuuriyhdistys Valsan yhteistyössä tuottama kokonaisuus. Näyttelyn kuratoivat Eveliina Mänty-Ollanen ja Tanja Koistinen. Työryhmän kolmas jäsen, Antti Huhtala, vastaa visuaalisesta markkinoinnista. Tämän vuoden teemana on Kenen maisema?

– Näyttelyyn oli avoin haku, ja siihen haki 127 taiteilijaa 466 teoksella. Kuratointiurakka oli suuri, ja moni erinomainen teos ja taiteilija jäi ulkopuolelle. Menimme teema edellä ja valitsimme näyttelyyn noin 40 teosta 19 taiteilijalta, Mänty-Ollanen kertoo.

Tunturi-Lapin Nykytaideviikot, Ars Nartae, järjestettiin viime vuonna ensimmäistä kertaa. Mänty-Ollasen mukaan palaute siitä oli hyvää.

– Vastaanotto oli todella hyvä. Näyttelyn värikkyyttä ja runsautta kehuttiin. Viime vuonna haimme nimenomaan pohjoiseen linkittyvää taidetta, mutta tänä vuonna halusimme teeman, joka koskettaa monia. Valitut teokset kertovat kokonaisuutena maisemasta muovautujana: maisemalla on muisti, itseisarvo ja oma näkökulmansa, Mänty-Ollanen kertoo.

Aiheen taustalla on sitaatti Wilderness is a colonialistic word ("erämaa on kolonialistinen sana"), joka jostain jäi järjestäjien mieleen.

 Mietimme, miten tämän voisi muotoilla kysymykseksi. Järjestäjinä me haluamme kysyä ja antaa taiteen vastata. Me järjestäjät olemme kaikki kotoisin pohjoisesta, ja lappilainen puhdas luonto on tärkeää meille.

Nykytaidenäyttely haluttiin tuoda juuri Kellokkaaseen, Yllästunturin luontokeskukseen.

– Halusimme näyttelyn sellaiseen paikkaan, missä on varmasti kävijöitä. Kuumin hiihtosesonki on täällä juuri alkanut. Haluamme altistaa turisteja taiteelle: tarkoitus on kyseenalaistaa pohjoisen taiteen stereotypioita, Mänty-Ollanen sanoo.

Eri tekniikoita

Näyttelyn avajaisissa on paikalla kolme näyttelyyn osallistuvaa taiteilijaa: Jukka Tarkiainen, Sanna Huttunen ja Ville-Pekka Vihma. Tarkiaisen kolmessa teoksessa kussakin yhdistyy kaksi valokuvaa: Tarkiaisen omakuva ja kuva maisemasta.

– En halua ohjeistaa katsojaa, vaan teoksiani voisi verrata runoihin – jokainen saa ajatella niistä, mitä haluaa, sodankyläläinen Tarkiainen kertoo. Myös Ville-Pekka Vihma ha-

luaa jättää tulkinnanvaraa katsojalle.

– Maalaukseni ovat tarinallisia, ja niissä on palion tuttuja

lisia, ja niissä on paljon tuttuja juttuja katsojalle bongattavaksi, hän kertoo. Kalassa tunkkikoskella -teok-

Kalassa tunkkikoskella -teoksessa onkin yllättäviä elementtejä: luuranko, kuivalle maalle joutunut hikoileva kala ja tupakka-aski, jossa lukee kyrillisin kirjaimin "tupakka tappaa".

– Maalasin taulun noin vuosi sitten, juuri ennen Venäjän hyökkäystä Ukrainaan. Se ei siis ota kantaa sotaan, hän kertoo. Vihma kuvailee taulujaan naivistisiksi, ekspressiivisiksi ja sarjakuvamaisiksi.

– En hirveästi suunnittele etukäteen, vaan teos muovautuu prosessin aikana, hän kertoo työskentelytavastaan.

Näyttelyyn osallistuminen juuri Kellokkaassa oli Oulusta kotoisin olevalle ja Kankaanpäässä asuvalle Vihmalle erityisen mukavaa.

 Äidinisäni on kotoisin Kuopan tilalta. Se madalsi kynnystä hakea, kun on sukua täältäpäin. Äkäslompolo on kiva paikka, hän sanoo.

Kolmas paikalla oleva taiteilija, Tammisaaressa kasvanut

Sanna Huttunen, haluaa teoksellaan Metsänhenki otti jalat alle ja vei kukkaset mukanaan ottaa kantaa.

 Teoksessani on avohakkuualueella seisova kanto, joka kasvattaa jalat ja lähtee muualle, hän kertoo.

Huttusen työ on villalangoilla tuftattu puuvillakankaalle.

 Olen alkanut itse tehdä langat tekstiilijätteestä. Haluan, että arvoni ovat mukana materiaalivalinnoissa ja että pystyn sataprosenttisesti seisomaan töitteni takana, hän sanoo.

Huttunen on ehtinyt kiertää näyttelyn ja antaa kehuja nyt niin sen järjestäjille kuin muille taiteilijoillekin.

Kokonaisuus on upea, hillitty ja hallittu, ja ripustus on onnistunut, hän kehuu.

Jokavuotinen tapahtuma

Ars Nartae tähtää jokavuotiseksi tapahtumaksi, joka tarkastelee taiteen keinoin pohjoiseen liittyviä kysymyksiä.

– Näyttelykonseptin ytimessä ovat alun alkaen olleet kriittinen näkökulma sekä reilun taiteen periaatteet. Näyttelyyn osallistuminen on taiteilijalle maksutonta. Tänä vuonna produktio sai rahoituksensa Taiteen edistämiskeskuksen harvaan asuttujen alueiden kulttuurihanketuesta, kuraattori Mänty-Ollanen kertoo.

Näyttely on esillä Yllästunturin luontokeskuksessa Kellokkaassa 5. huhtikuuta asti. Näyttelyn taiteilijat ovat Ville-Pekka Vihma, Anne Järvi, Minjee Kim, Heidi Lahtinen, Christelle Mas, Jenni Hämäläinen, Anna Emilia Järvinen, Essi Ranttila, Henri Hagman, Johanna Saarenpää, Johanna Sinkkonen, Jukka Tarkiainen, Kirsikka Paakkinen, Miina Laine, Sanna Huttunen, Taija Goldblatt, Tanja Tuovila, Tiina Marjeta ja Sámi Hustler.

Nykyään Rovaniemellä asuvan Sanna Huttusen teoksessa avohakkuualueelle jäänyt kanto kasvattaa jalat ja lähtee toisaalle.

Johanna